

UCHWAŁA NR XXIV.136.2016
RADY GMINY ZAGRODNO

z dnia 22 grudnia 2016 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2016..446 ze zm.), art. 4¹ ust. 1, ust. 2 i ust. 5 oraz art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.2016.487 ze zm.), art. 10 ust. 1, ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (j.t.Dz.U.2016.224 ze zm.), Rada Gminy Zagrodno uchwala, co następuje.

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na **rok 2017** dla Gminy Zagrodno w brzmieniu załącznika nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Zagrodno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2017 roku.

Przewodniczący Rady Gminy

Walenty Luszniewski

Załącznik nr 1 do Uchwały Rady Gminy Zagrodno Nr XXIV.136.2016 z dnia 22 grudnia 2016

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII na rok 2017

Spis treści:

- I. Wstęp.
- II. Podstawy prawne programu.
- III. Diagnoza sytuacji w aspekcie problemów uzależnień i przemocy domowej oraz innych lokalnych zagrożeń społecznych w Gminie Zagrodno.
- IV. Priorytety, cele, zadania spodziewane rezultaty i wskaźniki programu 2017.
- V. Realizacja programu i źródła jego finansowania.
- VI. Postanowienia końcowe.

I. WSTĘP

Nadużywanie alkoholu jest poważnym problemem społecznym, który generuje szereg szkód zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych. Należą do nich m.in.: pogorszenie stanu zdrowia fizycznego i psychicznego, rozluźnienie lub rozpad więzi rodzinnych i międzyludzkich, zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo, bezrobocie, a także wysokie koszty ekonomiczne ponoszone przez państwo. Waga problemu wymaga podejmowania działań zmierzających do zredukowania szkód nadużywania alkoholu.

Zgodnie z art. 41 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (jt. Dz. U. z 2016 r., poz. 487), prowadzenie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Działania te podejmowane są w oparciu o uchwalane corocznie gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Zagrodno na rok 2017 (dalej: Program) określa gminną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych wynikających z używania alkoholu. Dokument obejmuje również przedsięwzięcia z obszaru przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie. Program jest kontynuacją i rozwinięciem działań podejmowanych przez gminę w latach ubiegłych, uzupełniony o zdobyte doświadczenia oraz przeprowadzoną diagnozę.

II. Podstawy prawne Programu

Obowiązek opracowania Programu wynika bezpośrednio z art. 4 ust 2 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Na jego treść wpływ mają również inne akty prawne, wśród nich ustawy:

- o przeciwdziałaniu narkomanii,
- o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- o pomocy społecznej,
- o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,
- o zatrudnieniu socjalnym,
- o zdrowiu publicznym,
- o finansach publicznych,
- prawo zamówień publicznych,
- o samorządzie gminnym.

III. Diagnoza sytuacji w aspekcie problemów uzależnień i przemocy domowej oraz innych lokalnych zagrożeń społecznych w Gminie Zagrodno. Dane orientacyjne, ukazujące skalę zjawiska.

Wyszczególnienie	2015		2016	
Liczba mieszkańców Gminy Zagrodno.	5451		5497	
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych (PUP Złotoryja)	369		334	
	Kobiety 178	Mężczyźni 191	Kobiety 185	Mężczyźni 149
Liczba osób pobierających zasiłek dla bezrobotnych.	45		39	
	Kobiety 25	Mężczyźni 20	Kobiety 22	Mężczyźni 17
Stopa bezrobocia w powiecie złotoryjskim (na koniec października).	20,6%		18,2 %	
Liczba uczniów (SP z filiami + Gimnazjum).	465		341	
Liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia, w okresie od stycznia do listopada (wg danych Policji).	3		11	
Liczba osób zatrzymanych z interwencji domowych (wg danych Policji).	3		11	
Liczba interwencji domowych w okresie od stycznia do listopada (wg danych Policji).	57		22	
Liczba założonych „Niebieskich kart”.	13		28	
Liczba rodzin doświadczających przemocy domowej (wg Zespołu Interdyscyplinarnego)	23		28	
Liczba osób doświadczających przemocy domowej (wg Zespołu Interdyscyplinarnego)	33	w tym 15 dzieci	57	W tym dzieci 19
Liczba osób określanych jako sprawcy przemocy domowej (wg Zespołu Interdyscyplinarnego).	23		28	
Liczba rodzin żyjących w ubóstwie (wg danych GOPS-u za I półrocze)	171	co stanowi 11,4 % ogółu mieszkańców	164	co stanowi 13,5% ogółu mieszkańców
Liczba osób żyjących w ubóstwie (wg danych GOPS-u za I półrocze)	475		407	
Liczba rodzin korzystających z pomocy opieki społecznej powodu alkoholizmu (wg danych GOPS-u za I półrocze).	12 (w tym 23 osoby)		16 (w tym 29 osób)	
Liczba osób uzależnionych, które zgłosiły się Punktu Konsultacyjnego	26	64 odbytych spotkań	21	odbytych spotkań 55
Liczba osób współuzależnionych, które zgłosiły się Punktu Konsultacyjnego.	8	21 odbytych spotkań	4	Liczba odbytych spotkań 8
Liczba osób dotkniętych przemocą domową, które zgłosiły się Punktu Konsultacyjnego.	10		7	
Liczba wizyt domowych przeprowadzonych przez terapeutę pracującym w Punkcie Konsultacyjnym.	4		4	

Na terenie gminy Zagrodno w czerwcu 2016 r. została przeprowadzona diagnoza skali lokalnych zagrożeń społecznych wśród dorosłych mieszkańców oraz uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum.

Badania prowadzili specjaliści z Centrum Rozwoju Edukacji i Kompetencji INVESIS Polska z Krakowa.

Ogólne wnioski wynikające z raportu przeprowadzonego badania.

Koniecznością jest zintensyfikowanie i optymalizacja działań w zakresie kształtowania kompetencji młodych ludzi, zatem należy położyć nacisk na działania profilaktyczne:

- w zakresie kształtowania tożsamości i zaznaczania swojej indywidualności bez angażowania się w zachowania ryzykowne,
- rozwijanie umiejętności społecznych, takich jak empatia, poczucie humoru, porozumiewanie się, zdolności planowania, krytycznego myślenia oraz szukania pomocy,
- uczenie asertywności, budowania poczucia własnej wartości,
- poprawy komunikacji,
- rozwijanie umiejętności rozwiązywania konfliktów bez agresji i przemocy.
- uświadamianie zagrożeń płynących z uzależnień.

Strategiczne kierunki realizacji GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI zawarto w RAPORCIE Z BADANIA.

IV. Priorytety, cele, zadania spodziewane rezultaty i wskaźniki programu 2017

Program skierowany jest do wszystkich grup społecznych Gminy Zagrodno.

Realizacja niniejszego Programu, winna przebiegać w ścisłej współpracy różnych podmiotów poczynając od: placówek oświatowo-wychowawczych, poprzez pomoc społeczną, służbę zdrowia, instytucje strzegące porządku publicznego i przestrzegania prawa, aż do organizacji pozarządowych, które stanowią integralną część systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Ustalono 3 priorytety:

1. Zwiększanie jakości i dostępności programów profilaktycznych oraz utrwalanie postaw zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży.
2. Zmniejszanie dostępności do napojów alkoholowych oraz ograniczenie zachowań ryzykownych związanych z używaniem alkoholu na terenie Gminy Zagrodno.
3. Ograniczenie rozmiarów szkód zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych będących konsekwencją używania alkoholu.

Priorytet 1 - zwiększanie jakości i dostępności programów profilaktycznych oraz utrwalanie postaw zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży.

Cele:	Zadania	Spodziewane rezultaty	Wskaźniki
Opóźnienie inicjacji alkoholowej wśród dzieci i młodzieży	Realizacja zadań/programów/zajęć/warsztatów profilaktycznych z wykorzystaniem strategii profilaktycznych, w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> • informacyjnej (dostarczenie wiedzy nt. skutków zachowań ryzykownych), • edukacyjnej (rozwijanie umiejętności psychologicznych i społecznych tj. nawiązywanie kontaktów, radzenie sobie ze stresem, rozwiązywanie konfliktów, opieranie się naciskom grupy itp.) • oraz z elementami strategii alternatyw (zaangażowanie się w działalność pozytywną np. artystyczną, sportową, społeczną, organizowanie zajęć pozalekcyjnych przez specjalistów/animatorów). 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej. ✓ Podniesienie jakości programów profilaktycznych. ✓ Szersze upowszechnienie sprawdzonych projektów/programów, praktyk profilaktycznych. ✓ Wzrost liczby realizowanych rekomendowanych programów profilaktycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba zrealizowanych zadań/liczba uczestników: informacyjnych, edukacyjnych, innych alternatywnych. ✓ Liczba uczestników zrealizowanych zadań: informacyjnych, edukacyjnych, innych alternatywnych. ✓ Liczba dożywianych dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach profilaktycznych, opiekuńczo-wychowawczych
	Dożywianie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach profilaktycznych, opiekuńczo-wychowawczych.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Popularyzacja wiedzy na temat skutecznych strategii profilaktycznych oraz metod konstruowania programów. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba realizowanych szkolnych programów.
	Upowszechnianie sprawdzonych i rekomendowanych praktyk/ programów profilaktycznych.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wzrost kompetencji realizatorów i wzrost wiedzy odbiorców działań profilaktycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba uczestników działań profilaktyki szkolonej.
	Kolonie i obozy z programem zajęć profilaktycznych i/lub socjoterapeutycznych.		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba zorganizowanych kolonii i obozów.

Zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców, opiekunów, nauczycieli, pedagogów	Prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych mających na celu zwiększenie umiejętności wychowawczych rodziców (nauczyciele i warsztaty dla rodziców).	✓ Wzrost kompetencji rodzicielskich rodziców.	✓ Liczba rodziców/opiekunów uczestniczących w zajęciach. ✓ Liczba nauczycieli uczestniczących w szkoleniach. ✓ Liczba spotkań. ✓ Liczba uczestników.
	Prowadzenie specjalistycznego, interdyscyplinarnego poradnictwa dla rodzin z dziećmi, w których występują problemy alkoholowe.	✓ Zmiana nieprawidłowych wzorców rodzic-dziecko.	
	Realizacja Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”,	✓ Wzrost wiedzy i kompetencji dotyczących mechanizmów związanych z funkcjonowaniem rodziny, w której jest osoba uzależniona od alkoholu.	

Priorytet 2. Zmniejszanie dostępności do napojów alkoholowych raz ograniczenie zachowań ryzykownych związanych z używaniem alkoholu na terenie Gminy Zagrodno.

Zwiększenie kompetencji mieszkańców w ograniczaniu zachowań ryzykownych/ problemowych	Organizowanie festynów, dni otwartych, konferencji, w tym konferencji naukowych, warsztatów, seminariów z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.	✓ Wzrost wiedzy mieszkańców związanych z piciem alkoholu i używaniem substancji psychoaktywnych	✓ Wysoka frekwencja uczestników programów, działań.
	Podnoszenie wiedzy mieszkańców na temat zagrożeń związanych z piciem alkoholu i zażywaniem substancji psychoaktywnych oraz dostępnej oferty pomocowej poprzez: <ul style="list-style-type: none"> • opracowanie, zakup lub druk oraz kolportaż materiałów edukacyjno – informacyjnych • uczestnictwo i organizacja wydarzeń skierowanych do mieszkańców Gminy Zagrodno. 		
Zmniejszenie dostępności do alkoholu oraz naruszeń prawa w obrocie alkoholem.	Działania medialne, druk i kolportaż materiałów informacyjnych w zakresie przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.	✓ Odsetek punktów sprzedaży alkoholu, w których dystrybuowane będą materiały informacyjne. ✓ Podniesienie poziomu społecznej wrażliwości na sprzedaż alkoholu nieletnim.	✓ Liczba stwierdzonych nieprawidłowości. ✓ Odsetek interwencji służb mundurowych w związku z dokonywanymi kontrolami GKRPA.
	Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 /reklama, promocja/ i 15 /zakaz sprzedaży alkoholu/ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.		
	Kontrola zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym kontrola rzetelności składanych przez przedsiębiorców oświadczeń o wielkości sprzedaży w roku poprzednim.		

Zmniejszenie zjawiska przemocy wynikającej z nadużywania alkoholu oraz z związanych z nim dysfunkcji życia społecznego.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zwiększenie form oddziaływań w zakresie przeciwdziałania przemocy. ✓ Poprawa funkcjonowania dzieci i ich rodziców/opiekunów. ✓ Zwiększenie ochrony dzieci przed krzywdzeniem. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba dzieci objętych wsparciem. ✓ Liczba opiekunów objętych wsparciem.
---	---	---	---

Priorytet 3. Ograniczenie rozmiarów szkód zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych będących konsekwencją używania alkoholu.

Zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej dla rodzin z problemem alkoholowym oraz rodzin zagrożonych uzależnieniem	Dofinansowywanie prowadzonych programów terapeutycznych i edukacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób współuzależnionych, ofiar przemocy domowej a także sprawców przemocy domowej;	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wsparcie osób doświadczających kryzysów. ✓ Wzrost kompetencji osobistych osób korzystających z pomocy. ✓ Poprawa funkcjonowania rodzin. ✓ Ochrona dzieci. ✓ Integracja oddziaływań wobec rodziny różnych instytucji. ✓ Integracja środowiska specjalistów 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Liczba konsultacji, terapii, spotkań, porad, diagnoz, zespołów. ✓ Liczba programów terapeutycznych i edukacyjnych. ✓ Liczba szkoleń.
	Udzielanie specjalistycznej pomocy psychologicznej i zapewnienie kompleksowego wsparcia dzieciom i ich rodzicom oraz opiekunom poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - konsultacje psychologiczne dzieci, młodzieży, rodziców - terapię indywidualną dzieci, młodzieży rodziców, - konsultacje i terapię rodzin - porady psychologiczne - diagnozę uzależnienia od alkoholu - zespoły interdyscyplinarne - konsultacje i porady pracownika socjalnego - konsultacje z przedstawicielami instytucji. 		
	Szkolenie osób pracujących z osobami stosującymi przemoc oraz doświadczającymi przemocy.		

V. Realizacja programu i źródła jego finansowania.

- Główny podmiot to **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii**, działająca w oparciu o ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi **działająca w zakresie:**
  - ✓ koordynowania działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie Gminy Zagrodno,
  - ✓ przeprowadzania kontroli przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Zagrodno,
  - ✓ występowania z wytyczeniem priorytetów gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,

- ✓ wydawania opinii dotyczących zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z uchwałami Rady Gminy Zagrodno, będących podstawą do uzyskania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
  - ✓ współpraca z innymi organami administracji państwowej i samorządowej oraz organizacjami społecznymi, związkami wyznaniowymi w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.
2. **Inne podmioty**, którym zlecone są zadania gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotykowych i przemocy w rodzinie to między innymi:
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zagrodnie
  - Punkt Konsultacyjny przy GKRPAiPN w Zagrodnie
  - Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
  - Szkoły Podstawowe i Gimnazjum z terenu Gminy Zagrodno
  - Zakłady Opieki Zdrowotnej działające na terenie Gminy Zagrodno
  - Komenda Powiatowa Policji w Złotoryi
  - Powiatowe Centrum Pomocy Społecznej w Złotoryi
  - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Złotoryi
  - Inne jednostki organizacyjne Gminy Zagrodno
3. **Środki** na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii

Źródłem finansowania zadań gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii są środki finansowe z budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Członkowie Komisji wynagradzani są za udział w pracach komisji.

Zakres tych prac wynika z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Wysokość wynagrodzenia ustala się w wysokości 15 % minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na dany rok przez Radę Ministrów. Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie listy obecności.

Ustala się, że członkowie GKRPAiPN uczestniczący w szkoleniach, naradach i sprawach związanych z problematyką przeciwdziałania alkoholizmowi, które odbywają się poza Gminą Zagrodno oraz na terenie Gminy Zagrodno (*dotyczy kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych*) - otrzymują zwrot kosztów podróży plus dietę na zasadach obowiązujących przy podróżach służbowych pracowników zatrudnionych w samorządowych jednostkach sfery budżetowej na terenie kraju, na podstawie przedstawionego polecenia wyjazdu służbowego.

VI. Postanowienia końcowe

1. Zadania realizowane w Programie będą podlegały monitorowaniu i ewaluacji programowej.
2. Harmonogram wydatków na realizację zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii ustala corocznie Wójt Gminy Zagrodno.